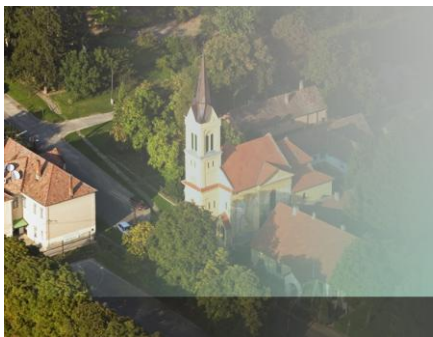

Áprily Lajos: Mennék eléd

*Mennék eléd, mert itt vagy már közel.
A déli oldalon leselkedél.
Gyökerek hallják könnyű léptedet,
átküldesz egy-egy halk leheletet,
mely szűzies még és illattalan,
de sejtető, jó langyossága van.*

*Csak arcom érzi még, nem sejtí más,
varázs van benne, keltető varázs.
Ahol jársz, néma éberség fogad,
keresed a rügyes sombokrokat,
hogyan langyosságoddal rájuk lehely
s kipattanjon a sárga kis kehely.*

*Feljössz az élre, melyet hó érez,
új válladon, a hátadon tegez,
benne az arany nyílakat hozod,
melyekkel a telet megnyilazod.*

*Mennék eléd, s mint fényváró anyám,
még utoljára elküldtanám
nevedet, melyből napfény sugaraz:*

*Tavaszz, tavasz! Tavasz, tavasz, ta-
vasz!*

Mozsgó valamennyi hölgyét nőnap alkalmából nagyon sok szeretettel köszöntjük!

Kívánunk nekik egészséget és kitartást ahhoz, hogy megteremtsék körülöttünk a boldogságot, a békét és az örömet!

**Kellemes húsvéti ünnepeket kíván
Mozsgó Község Képviselő-testülete és
az újság szerkesztősége!**

Gondolatmorzsák

Íróink, költőink sajátos módon fejezik ki közölnivalójukat. Nekünk, olvasóknak, más és más gondolatokat, képeket jelenítenek meg az olvasottak. Játsszon velünk! Mit jelentenek Önnek ezek a sorok?

„Vágy és öröm

Minden vágyadnak eleget tenni: ez az emberi élet legnagyobb művészete. Akinak sikerül, az boldog. Ehhez azonban fontos, hogy kevés vágyad legyen. A vágy az emberi lélek növényzete. Gyökere van, szára, és csúcsán időnként kivirágzik az öröm. Minden gyökérnek az a célja, hogy virágot hozzon. Azonban a jó kertész gondosan ügyel kertjének növényzetére. Csak olyan növényt enged meghonosulni benne, melynek virágai szépek és illatosak. Vagy melyek kellemes ízű gyümölcsöket teremnek. Dudvát, gyomot nem tűr meg maga körül. Olyan növények gyökerét sem ülteti el, melyek fejlődéséhez a kert fekvése és éghajlata nem alkalmas. Melyeknek kivirágzásához esélye nem lehet. Így tesz az okos és jó kertész.

Légy tehát okos és jó kertésze a lelkednek. Örvendj a hóvirágnak, az ibolyának és a búzavirágnak. Az erdő csöndjének. Ha egyedül vagy: annak, hogy egyedül lehetsz. Ha nem vagy egyedül: annak, hogy nem kell egyedül légy. Vágyódj arra, amit a holnap hoz, és örvendj annak, ami ma van. Minden talajban megerem valamiféle virág. Minden napnak van valamilyen öröme. Neveld rá a szemedet, hogy meglássa azt.”

Wass Albert

Pozitív embernek tartom magam, mindenben meglátom a jót és a szépet. Tudok örülni a napfénynek, egy szál virágnak vagy egy mosolynak is. Ha rendben van a lelkem, akkor az életem is jól alakul. Időbe telt mire rájöttem, hogy én magam vagyok a sorsom kovácsa. Amikor évekkal ezelőtt beteg lettem, nagyon összetörtem, sajnáltam magamat és mindenkit hibáztattam. Kérdeztem, miért éppen én? Azt a tanácsot kaptam a kezelőorvosomtól, hogy békéljek meg a sorsommal és gyógyítsam meg a lelkemet, mert a testem is meggyógyul. Igaza lett! Eltelt tíz év, és én megerősödve, meggyógyulva élem az életet. Azóta is meglátogatott egy-egy betegség, de mindig én kerültem ki győztesen belőle. Ez annak is köszönhető, hogy másként szemlélem a világot, kiirtottam a rossz gondolatokat a fejemből, örülök a mának, bizakodva nézek a jövőbe. Rájöttem, hogy minden okkal történik. Amikor becsukódik egy ajtó előttem, kinyílik egy másik. Minden reggel, amikor felkelek, hálát adok a sorsnak a családomért és megköszönöm, hogy egy újabb nap virradt rám. Megtanultam nevetni, szeretem az embertársaimat, mindenben meglátom a jót. Ezek a gondolatok jutottak eszembe, amikor elolvastam kedvenc íróm, Wass Albert idézetét.

B. A.

Úgy érzem művészi hajlammal áldott meg a felsőbbrendű hatalom, amiben erősen hiszek, a magam módján. Bizton állíthatom, hogy mióta ebbe a csodálatos völgybe érkeztem, rátaláltam azokra a növénykékre, amelyek gyönyörű virágokat bontottak. Wass Albert hasonlata igen közelálló a számomra, hiszen nem csak képletesen vagyok kertész. Ebben a faluban vannak gyökereim, nagyszüleim és édesapám révén. Gyermekkorai álmaimban szerepelt a nagy kert, az erdőszéli házikó és a meleg családi fészek, ahová a gyermekek haza járhatnak. Mióta itt élek, határozottan közeledek vágyaimhoz... Igaz, hogy életemben komoly változások történtek. Begyomosodott az egész kert, átjárhatatlan dzsungelnek tűnik. Ám oly sok apró öröm, hóvirág és pipitér is nyílt az elmúlt két év során számomra, hogy összességében boldognak érzem magam. Természetesen a számarkóró virága is virág, és a hajnali harmat csillogását észre kell venni rajta is. Az erdőben meg kell hallani a csendet is, az erdő csendjét. Örvendezek annak, ami van, melegnek, ha tűz a nap, hidegnek, ha fúj a szél és hordja a havat. Az emberek mosolyának, akik visszamosolyognak, hiszen ehhez kisebb erőfeszítés kell.

És valóban, van minden napban valami öröm, akár milyen picike derű is. Egy fény, egy szín, egy tekintet, egy szó, egy félrecsúszott sapka, egy odabújó házi kedvenc, csacsogó gyermekszáj, puha ölelés. Csiszár Jenő olyan sokszor elmondta már a rádióban, „a Jó Isten, X-re játszik”. Mindig ott van a kiegyenlítő jó. Csúpan meg kell látni azt is. Sőt, lehet, hogy totózni is kéne?!

H.b.B.

KÖSZÖNTÉS

*Tisztelettel és szeretettel köszöntjük,
azon 70 év feletti Mozsgói Lakosokat,
akik márciusban ünneplik születésnapjukat!*

Dr. Göttche Viktor, Kolozsvári u.

Kula József, Kolozsvári u.

Megyesi Józsefné, Mátyás kir. u.

Papp József, Kolozsvári u.

Papp Józsefné, Kolozsvári u.

Papp Józsefné, Kolozsvári u.

Puskás Istvánné, Árpád u.

Ságodi József, Mátyás kir. u.

Szentpál Mihályné, Mátyás kir. u.

Jogoskodó

A nemdohányzók védelméről és a dohánytermékek fogyasztásának, forgalmazásának egyes szabályairól szóló 1999. évi XLII. törvény módosításáról szóló 2011. évi XLI. törvény.

A törvény célja a kiskorúak dohánytermékekhez jutásának csökkentése, nyilvános helyen történő fogyasztás visszaszorítása, a személyekre és helyekre tekintettel történő fogyasztási korlátozások.

A dohányzás számára kijelölt helyek kivételével nem szabad dohányozni az alábbi helyeken:

- a) közforgalmú intézményekben (polgármesteri hivatal, kultúrház, könyvtár stb.)
- b) közösségi közlekedési eszközön,
- c) munkahelyen,
- d) közterületnek minősülő
 - aluljárókban
 - zárt légterű közforgalmú közlekedő összekötő terekben
 - közterületi játszótéren, továbbá a játszótérek külső határvonalától számított 5 méteres távolságon belül,
 - közlekedési eszköz igénybevételének céljából létesített kijelölt megállóban, várakozó helyen,
 - nyílt légterű megálló (mint a Mozsgói), várakozó hely esetén annak külső határvonalától számított 5 méteres távolságon belül

Nem jelölhető ki dohányzóhely

- a) közforgalmú intézmények zárt légterű helyiségeiben,
- b) munkahelyek zárt légterű helyiségeiben,
- c) helyi közforgalomban közlekedő közlekedési eszközön, helyi érdekű vasúton, menetrend alapján belföldi helyközi közforgalomban közlekedő autóbuszon, valamint menetrend szerint közlekedő személyszállító vonaton.

Csak kijelölt helyen lehet dohányozni: munkahelyen, közforgalmú intézményben.

Dohányzóhely - a szórakoztató, vendéglátó szolgáltatást nyújtó közforgalmú intézmények kivételével - a közforgalmú intézmény bejáratától számított 5 méteres távolságon belül nem jelölhető ki.

A fogyasztási és forgalmazási tilalmak és kötelezettségek megszegése esetén egészségvédelmi bírság róható ki az elkövetés időpontjában a 14. évet betöltött és saját jövedelemmel rendelkező személy ellen, melynek összege 20.000 és 50.000 Ft-ig terjedhet.

P. É.

Elindult a közfoglalkoztatás

A Start közmunka program 160 ember foglalkoztatásával március hónapban elindult.

ANYAKÖNYVI HÍREK – HALÁLOZÁS

Szöke Ferenc /Mozsgó, 1932.02.22. an.: Gönc Anna/ volt Mozsgó, Batthyány u. 25/1. sz. alatti lakos 2013. február 8-án elhunyt.

Kovács Lászlóné született Berta Rozália /Szigetvár, 1932.10.24. an.: Döme Rozália/ volt Mozsgó, Árpád u. 7. sz. alatti lakos, meghalt 2013. február 8-án.

Götz Csaba Árpádné született Nyikos Mária Terézia /Bőszénfa, 1953. 05. 19./ Mozsgó, Árpád u. 63. sz. alatti lakos 2013. március 6-án elhunyt.

Értesítés volt mozsgói lakosok elhalálzásáról:

Zelinka Kálmánné Varga Mária 2013. február 11-én 89 éves korában Budapesten meghalt.

Kovács Istvánné Hónig Rozália életének 90. évében 2013. február 4-én elhunyt Budapesten.

Nyugodjanak békében!

Várdaróci kakas-ütés

A horvátországi Várdaróc községben jártunk február 12-én, húshagyókedden, farsang utolsó napján.

Az ottani szokás szerint a lovas kocsis felvonulás részeként a gyerekek összegyűjtik a háztól a kakasokat, tojásokat. Az óvodások és iskolások, a környező települések óvodásaival együtt, kakasjelmezbe öltöznek, majd együtt temetik a telet. Itt a kakast a fiatal lányok ütik. A jókedvű társaságok kakaspörkölt-főző versenyen mérhetik össze főzőtudományukat.

A farsangzáró falunapi rendezvényt néptáncscsoportok előadása zárta. Meglepő volt számunkra az itt élők összetartozása – a nézők megtöltötték a kultúrházat, „még a csilláron is lógtak”. Teljesen természetes volt számukra, hogy jelenlétükkel megtiszteljék a fellépőket.

Élményekkel, tapasztalatokkal gazdagodva tértünk haza.

P. É.

Kiállítás megnyitó

Mánfai György és Hosszú István fotográfusok Erdélyben, Felvidéken és Ausztriában rögzítették képeiket. A fotók az ő szemükön keresztül láttatják a tájat, az épületeket. A kiállítást Dr. Bokor Béla a Határokon Túli Magyarorsáért Alapítvány elnöke nyitotta meg.

Megtekinthető március 14-ig a kultúrház előterében.

Várjuk kedves látogatóinkat!

Iskolai hírmondó

Iskolai farsang

Az idei évben az iskolások farsangja február 16-án, szombaton került megrendezésre. A rendezvényt a Kapronczai Alapfokú Művészetoktatási Intézmény táncosai nyitották meg, ezzel megalapozva a jó hangulatot. Ezután következtek a jelmezek. Nagyon sok ötletes jelmezt láthattunk egyéni és csoportos kategóriában is, volt mozsgói falubusz, mesehősök, tündérek, robotok, sőt még Wolf Kati is tiszteletét tette. Az idén első alkalommal díjat ajánlott fel a szülői munkaközösség és az önkormányzat is. Az alsó tagozatosok közül a 3. helyezett holtversenyben a tavasztündér (Kreiner Viktória) és a texasi kézifűrészes (Szabó Attila), 2. helyezett a juhász (Merényi Márk), 1. helyezett a falubusz (Kovács Márton) lett. Felső tagozatosoknál: 3. helyezett wunderbaum (Doszpot Dávid) (autóillatosító), 1. és 2. helyen holtversenyben a robotzsaru (Sajtáros Ádám) és a váratlan utazás (Pap Mórió) nyert.

A juhász (Merényi Márk)

Köszönet a szervezésért, a részvételért, a támogatásért, a jó hangulatért.

B. A.

Grundbirkózás megyei döntője

2013. február 9.

Pécsett rendezték meg a Diák Grundbirkózás Baranya Megyei Bajnokságát február 9-én, ahol a szigetvári Tinódi, Nagydobsza és Mozsgó általános iskoláinak közös csapata indult. A mozsgói színeken Tormási Miklós 2., Orsós Jenő 3. és Stocker Ramóna 5. osztályos tanulók vettek részt a versenyen. Orsós Jenő egyéni indulóként 2., Stocker Ramóna pedig 6. helyezést

ért el. A csapat összesítve megnyerte a megyei bajnokságot, így lehetőséget kapott arra, hogy induljon magasabb osztályban. A gyerekeket Tomsics István edző készítette fel. Gratulálunk a kiváló teljesítményhez!

*Hajdú Szilvia
igazgató*

Hangverseny látogatás

2013. február 27.

2013. február 27-én ifjúsági hangversenybérletünk harmadik előadásaként hatodik és nyolcadik osztályosok egy kiváló bemutatón vettek részt. A téma ezúttal a „Tenorok” –ról szólt. Fülbemászó, a nagyközönség által jól ismert dallamokat hallgathattunk Csajághy Szabolcs és Horváth István operaénekesek előadásában. A magas színvonalú koncertet gyermekeink is nagyon élvezték, hiszen tréfával, sok humorral igyekeztek kicsik és nagyok számára örömtelivé tenni a programot. Reméljük, hogy a következő tanévben is részünk lesz ilyen élményekben. Köszönjük!

H. SZ. T.

Mérgező anyagok a környezetünkben

Kémiai biztonság programot hirdetett a Baranya Megyei ÁNTSZ az iskolák részére. Ennek keretében a 3-4. osztályosok megismerkedhettek a háztartási mérgekkel, a mérgező növényekkel, a mérgezés esetén alkalmazandó elsősegélynyújtással. A program koordinátora Horváthné Berta Ildikó védőnő.

*Hajdú Szilvia
igazgató*

Baby Babik

Csoportos kategóriában Baby Babik (6. osztály) vitték a pálmát. A legaktívabb osztálynak járó díjat a másodikosok vehették át, jutalmuk egy fényképezőgép volt. A szülői munkaközösség a tesókat (Hegedűs testvérek) jutalmazta, közönségdíjat pedig a Baby Babik vihették el. Önkormányzati díjjal Wolf Katit jutalmazták, mely jelmez Posztos Dánielt rejtette. Vásárolni lehetett süteményt, szendvicset és innivalót, valamint volt tombolasorsolás. A bevétel a szülői munkaközösség számláját gyarapította. Az est befejezéseként Mr. G-za lépett színpadra a fiatalság nagy öröme.

Farsangi mulatság a szociális otthon lakói számára

Az idei évben is kétnapos rendezvény volt a farsangi mulatság. Február 19.-én a művelődési házban tartottuk a nagy farsangi mulatságot, amelyen részt vettek társintézményünk lakói is. A megszokott jelmezes felvonulás helyett különböző zenés-táncos produkciókkal, színpadra állított mesékkel, vidám jelenetekkel szórakoztatták lakók a résztvevőket, és igyekeztek elűzni a telet. A dolgozók vidám meglepetés produkcióval készültek, amelynek nagy sikere volt. Ezt követte a tombolasorsolás és az estig tartó táncmulatság.

A második napon az intézményben folytatódott a mulatság a nehezen és segítséggel közlekedő ellátottaink jelmezes felvonulásával, majd az előző napi produkciókkal szórakoztatták társaikat a fellépők. A második nap is zenés mulatsággal zárult.

*Csizikné Barics Judit
igazgató helyettes*

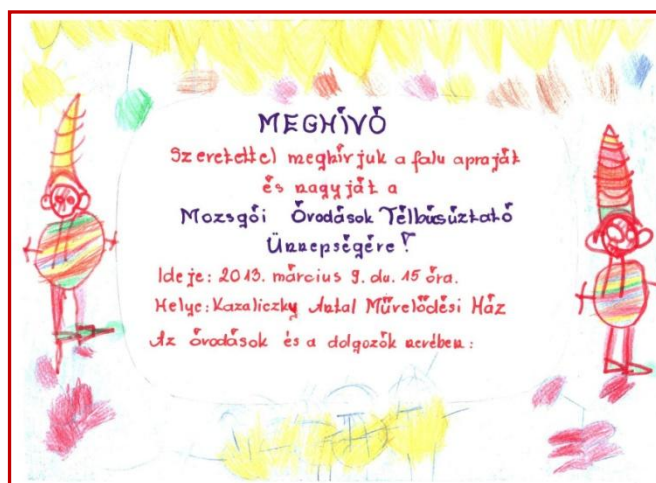
Kézműves foglalkozás a Gyermekházban

A Biztos Kezdet Gyermekházban a farsang jegyében telt el a délelőtti február 23-án. A gyerekek álarcot, maszkot festettek, bohócot hajtogattak. A kellemesen hangulatban eltöltött napot közös ebéddel zárták. *P. I.*

Meghívó

Szeretettel meghívjuk a falu apraját és nagyját az óvodások télbúcsúztató ünnepségére, melyet 2013. március 9-én 15. órai kezdettel tartunk a kultúrházban.

TÖRŐDJ MAGADDAL avagy a vérnyomásméréstől a szépségápolásig!

Egészségnapok

2013. március 20-23. szerdától - szombatig

MOZSGÓÉRT EGYESÜLET
szervezésében

Mozsgói Egészségnap

Itt a tavasz, lekerül a téli kabát és szomorúan megállapítom, hogy egy kicsit vastagabb lett a csípőm. Nagy lendülettel nekilátok és elkezdem tervezni a „fogyókúrát”, életmódváltással és egészségesebb ételekkel, odafigyelve az egészségemre is. Jó alkalom erre a „Mozsgói Egészségnapok” rendezvénysorozat, amelyet idén már harmadik alkalommal rendezünk meg. A nagy sikerre való tekintettel ismét négy napos programmal készülünk, szerdától szombatig. Lesz mozgás, lazítás jogával, egészséges és érdekes ételeket főzünk és kóstolunk, valamint felmérjük, hogy milyen az egészségi állapotunk.

Szeretettel várjuk vendégeinket az alábbi programokra:

Március 20. szerda Kazaliczky Antal Művelődési Ház

16.00 óra Megnyitó

A résztvevőket köszönti Kovács Zsolt, Mozsgó község polgármestere

A szociális otthon lakóinak munkáiból összeállított kiállítás megnyitója.

A kiállítást megnyitja Kaiser Gábor, a BM Mozsgó – Turbékpusztai Integrált Szociális Intézmény igazgatója

16.20 óra Kerékpártúra Almáskeresztúrra Szukits Ferenc vezetésével

16.20 óra Asztalitenisz Matus Attilával

Március 21. csütörtök Óvoda

17.00 óra Meditáció Jámbor Beátával

Március 22. péntek Kazaliczky Antal Műv. Ház

15.00 óra

Főzzünk együtt! Készítsük el az egészséges ételeket közösen. Ízelítőül: erdélyi csorbaleves, zellerszár mártogatóval, sárgarépa saláta, vegetáriánus fasírt pogácsa.

18.00 óra Jóga Zsibrita Lászlónéval

Március 23. szombat Kazaliczky Antal Műv. Ház
14.00 óra – 17.00 óra

- vérnyomás-, vércukormérés
- testdiagnosztikai mérleg használata
- gyögmasszázs, masszázsfotel használata
- kondicionáló készülékek korlátlan használata
- szépségápolás (fodrászat, arcmasszázs, mani-kűrözés) – tanácsadás, bemutató
- egészséges ételek kóstolása
- látogatás a szociális otthon sósobájába
- gyereksarok

A PROGRAMOK INGYENESEK!

A rendezvény támogatói:

Mozsgó Község Önkormányzata

BM Mozsgó – Turbékpusztai Integrált Szociális Intézménye

Biztos Kezdet Gyermekeház

HÚSVÉTI VÁSAR

TERMELOI VÁSAR

Időpont: 2013. MÁRCIUS 23.
(szombaton 14:00-17:00)

Helyszín:
Kazaliczky Antal Művelődési ház
udvara

Kézműves termékek, saját készítésű termékek

Ha van odahaza olyan terméked, amit magad készítettél és szívesen kínálnád, árusítanád, akkor szeretettel várunk!

Paradicsomkert(ünk)

Lassan csak kikerülünk a tél fogságából és én egyre jobban vágyakozom az oltalmazó, mindent betöltő napsütés után, ami nemcsak kibuggyantja a rügyeket és felébreszti álmából a természetet, hanem az ember lelkét is felmelegíti, vidámsággal tölti meg. Ilyenkor pedig nehéz szívvel gondolok a kertünkre, amit három hónapja odahagyunk Pécsett és szolgálati helyünkre költöztünk. Tettük ezt azért, hogy a munkahely közelebb legyen hozzánk, az édesapa többet legyen gyermekeivel, családjával. De valami hiányzik..., bár itt is van kis udvarunk, ám a kertünk nem jöhetett velünk. Látva Mozsgó és a környező falvak házacskaikat, telkeit rám tört a nosztalgia...

Emlékezem. Éppen pirosodik, ámbár még kissé sárga, amikor kisfiam rábukkan a teraszunk fölé magasodó korai cseresznyefa termésére, könnyedén leszakítja, és rögtön el is tűnik a pocakjába. Hiába mondom, még nem egészen érett- egy teljes hét várakozás- hosszú idő. Már ellenállhatatlan a csábító, hívogató, félérett gyümölcs.

De nemcsak Ő lesz áldozata a tavasz első vitaminjának, én is azzá válok. S két hét múlva már eszeveszetten ontja a napsütötte fa édes, bordó gyümölcsét, mi pedig a nap minden órájában boldogan vesszük el a magunkét. És most már a két apró lánykám is örömmel csatlakozik a tesóhoz, hol székre állva, hol csak csimpaszkodva, aztán már csak kéregetve. Egy hét alatt megszűnik a boldog viháncolás körülötte, mert leszedjük, eltesszük üvegekbe és ha így is marad a fán, akkor másnak is jut belőle.

Ám nem siránkozunk, mert következik az eper, a meggy azután augusztusba a barackfélék, a beszteerci szilva, a sárgaszilva, a körte, az alma, a szőlő és a dió.

A gyermekeket pedig hol az egyik, hol a másik fa alatt találom meg és örülök neki, mikor nagy egyetértésben közös derűvel futnak le a kertbe, ízlelgetik a természet ajándékát. Nem kell megmosni, hiszen permetezni nem szoktunk. Egyik évben cseresznyéből, másik évben szilvából van több. Úgy vettem észre, hogy aki permetezi a fákat, az is hasonlóan aratja le az év termését.

Télen pedig? Hagyjuk őket pihenni. Hadd legyen a következő tavaszra újra bőséges Paradicsomkert belőle. Megérdemli. És a gazda? Milyen büszke, ha saját terméséből adhat családjának, ismerőseinek.

És amikor látom, hogy 3 és fél éves kislányom milyen ügyesen töri kővel a diót és szedegeti ki belőle a belét, akkor újra elgondolkodom rajta, hogy milyen áldott jó dolog a saját kert. Tapasztalata révén egyre ügyesebb lesz, már 4 és fél évesen ott tart, hogy a kicsit tanítgatja a dióbél kiszedegetésére, sőt a

karácsonyi süteményhez is nagy lelkesen ők törték és pucolták a diót.

Mi úgy élünk, mint az őseink, össze vagyunk nőve a kerttel, szeretem, amikor látom a levenduláinkat és a terebélyes rozmaringbokrot, az édesköményt, amint magasra megnőve ontja virágát, aztán termését. Jó, hogy tavasszal a szobanövényeket szépen sorba kirakhatom a kert egy védett sarkába, ahol ősz közepéig gyönyörűen megújulnak, hogy aztán télen karácsonykor újra virágozzanak a karácsonyi kaktuszok. Nem beszélve a bármikor kiszedhető zöldségekről, ami némi munka után szintén rendelkezésünkre áll.

Édesanyám mondta nekünk, hogy ez a Paradicsom..., most már kis-nagy fiam is érti, ő is így emlegeti....

Lebedy Mária

KÖZÉRDEKŰ INFORMÁCIÓK

ÉRTESÍTÉS

Szociális ellátások (foglalkoztatást helyettesítő támogatás, lakásfenntartási támogatás) március havi kifizetésének időpontja:

2013. április 4. (csütörtök) 10-16 óra.

Lehetőség nyúltartásra

A mozsgói lakosoknak lehetőségük nyílik arra, hogy nyulat tenyesszenek.

Az önkormányzat mozsgói nyulászata egy-egy pár tenyésznyulat oszt ki az igénylők között.

Az igénylés feltétele a nyulak továbbtartása, megfelelő elhelyezése, takarmányozása.

Aki a megfelelő körülményeket biztosítani tudja, az igényét március 12-ig leadhatja Nagy Jánosnál.

tel.:30 259 0107,

e-mail: magyaroriasnyul@gmail.com

Az erdőkerülő arca

Szabados Zoltánnal, a faluszéli erdészház tulajdonosával beszélgetek és próbálom megfejtetni a mosolyrán-cok titkát.

Zoltán, mióta laksz itt Mozsgón?

1970-ben költöztem ide, miután megpályáztam a megüresedett erdészi állást, azelőtt Kisvaszaron voltam kerületvezető erdész.

Ez mit jelent? Mi a munkája a kerületvezető erdésznek?

Ez egy középvezetői munka, a legösszetettebb szárazföldi természeti kincsünk, az erdő fenntartását, az erdővagyon gyarapítását, szakszerű kezelését végzi az erdész.

Bővebben?

A fa magvetésétől a kitermelésig foglalkozik az erdővel. Erdei, erdészeti utak karbantartása, a tanösvényeké is. Őrző védő munkát is el kell látni. Az illetéktelen személyeket kötelességünk távol tartani az erdőtől: fatolvajokat, gyűjtőket, a rabszolgákat. Az erdésznek természetesen a vadászattal is kapcsolata van. A vadak kártételét jelenteni kell, valamint az állami erdészetekben, mint például Sasrét, az erdész végzi a vadászatot is.

Akkor te is fegyverrel járod az erdőt?

Igen, természetesen. Már csak megszokásból is viszem magammal a puskám. Munkám során néhányszor volt csak szükségem a fegyver tekintélyére. Biztonságot is ad a mai világban, de nem vagyok az a lövöldözős fajta.

Miért választottad ezt a szakmát?

Erdész dinasztiából származom, apám és nagyapám is erdész volt. Egy év kivételével, amikor Vajszlón laktunk a faluban, mindig az erdőben éltem. Hát nyilvánvaló volt...

Rád érvényesek Fekete István szavai. "Kerestem az utat, a patakot, a nádaszt, a csertagut erdőt... s közben megtaláltam Hazámat." Ezt mutatja rólad az újságban megjelent cikksorozatod is, amiben a falu környékét mutattad be.

Igen, minden bizonnyal, ha így látod. Az erdő az életem nagy része. Itt dolgozom, és munka után átöltözve, itt kapcsolódom ki. Megnyugtató a benne tartózkodás, van, hogy csak egy hangyabolyt figyelek órákon át, és élvezem a csendet. Belső indítatásból próbáltam megismerni a helyet, ahol dolgoztam, és ahol éltem. Igényem volt mindig arra, hogy mindent megismerjek föld fölött és föld alatt is. Növényt, állatot, talajt, földalatti értéket, történelmet, legendát. Ha kérdeztek tőlem valamit, tudtam rá a hiteles választ.

Ezek szerint még most is dolgozol? Úgy tudom már nyugdíjas vagy?

2006-ban mentem nyugdíjba. A szigetvári parkerdőben nyugdíj mellett is dolgozom.

Folytatódik a családotban ez a tradíció?

Nem. Sem fiam, sem lányom nem választotta ezt a szakmát. Bár lányommal sokat járom az erdőt. A természet szeretete pedagógusi munkájában megjelenik, biológia szakos tanár.

A munkádhoz viszont hozzátartozik az utánpótlás nevelés is. A gyakornokokat gyakran osztottak be a felügyeleted alá?

Így van. Szívesen foglalkozom a fiatalokkal. Szerettem megzabolázni őket. Van egy mottóm: „Ha unatkozol az erdőben, akkor pakolj és menj haza.” Ez bevált. Sok fiatalnak tudtam már megmutatni az erdő szépségét, és indítottam el egy ehhez kapcsolódó életpályán.

Elismerésben is részesültél?

Nyugdíjba vonulásom előtt a Mecseki Erdőkért díjat vehettem át. Ami elismerése a szakmának, olyan életműdíj-féle. Komoly pénzösszeggel is járt.

Az eddigi válaszaid alapján illik hozzád az erdész himnusz első versszaka: „Erdész vagyok, csendes tanyám erdő mélyében áll, Hová csak farkas és madár, szelíd kis őz talál. Feledve rég a külvilág, csendes az életem.” Ám van egy másik oldalad is, amit tapasztaltam az elmúlt hétvégén is. Beszélnél erről?

A másik hobbim a közösségi munka, társadalmi munka. Általában ki sem tudnának hagyni ezekből. Több civil szervezetnek vagyok a tagja. Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület Baranya Megyei Csoportjának alapító tagja vagyok, Szigetvári Horgász

Egyesületben tevékenykedem, néha még most is horgászom, bár a vadvizeket szeretem, nem a tavakat. Természetesen az Országos Erdészeti Egyesület tagja vagyok. És nem utolsósorban a Mozsgóért Egyesület alapító tagja is vagyok. Támogatom a sportot, sakkozom, területi versenyekre jártam, sőt az iskolában is tartottam volna foglalkozást, csak nem volt elég jelentkező rá.

Az egyesületben vezeted a túrákat, valamint rendezvények alkalmával főzöl. Nagyon finomakat. Mikor tanultál meg főzni?

Még otthon, az édesanyám kiosztotta a feladatokat. Hát ez is köztük volt. Az első nokedlim ugyan gánica lett, és

a káposztás tésztába krumplit is tettem, de úgy gondolom, határozottan fejlődtem. A saját úttörőcsapatomban már szakácskodtam, vadásznak pedig illik a vadétel elkészítése is, hiszen a tor a vadnak is megjár.

A környezetbe olvadó, csendes, erdőt járó ember arcán huncut mosolybarázdák ülnek? Szereted a humort?

Erről árulkodik az arcom. Az élet humor nélkül elképzelhetetlen a számomra, elég nehéz manapság az élet, így könnyebb. Javasolom másoknak is. Tiszta, jó levegő, hosszú séták, nevetés, jó társaság.

A pénteki finom pörköltet és a bepillantást is köszönöm.

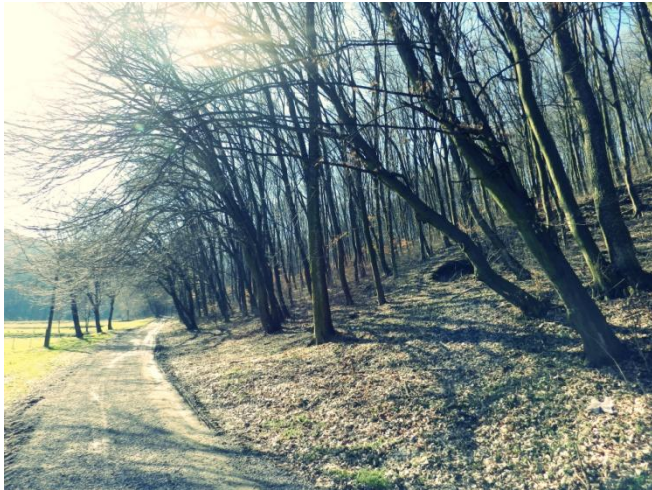
H.b.B.

Könyvtár – Múlttár

Gyűjtögetés és erdőlés Mozsgó környékén

A 80-as évek elején községünk és környéke néprajzi kutatás színtere volt. A debreceni egyetemisták a régmúltat kutatták. Több tanulmány is jelent meg.

Gyűjtögetés és erdőlés Mozsgó környékén címmel jelent meg Fűvessy Anikó tanulmánya 1997-ben a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Múzeumok Évkönyvében, a Tisicumban. A tanulmány kivonatát közöljük. A teljes szöveg megtalálható a könyvtárban.

A korábban Somogy, majd az 1950-es területrendezéssel Baranya megyéhez csatolt Mozsgón magyarok, németek és horvátok éltek. Ezt a vidéket aprófalvas településszerkezet jellemzi, népi kultúráját az etnikai sokszínűség mellett, a domborzati viszonyok is befolyásolják. Mozsgó a Zselic domb vonulatain terül el, az erdőség zömét 50%-ban az erdei bükkösök, gyertyános és kocsánytalan tölgyesek képezik, de jelentős a cserfa és az ezüsthárs is. A település korábbi elnevezésével is utal az itt lévő erdőségekre. Mozsgó korábbi Dombró neve a szófejtés szerint a „dobrava” tölgyerdő, liget jelentése szláv szóhoz kapcsolódik.

Az erdő a falu lakóinak életében fontos szerepet játszott. Fával fűtöttek, hamujával mostak, szappant főztek, építkezésükben is jelentős szerepet játszott a fa.

A szegényebbeknek munkalehetőséget nyújtott a favágás, szénégetés, sertéseknek táplálékot, maguknak élelmet.

ISMERETEK AZ ERDŐRŐL: A falu lakói ismerték a saját és urasági erdőben található fafajtaikat, a gombák, vadgyümölcsök és gyógynövények lelőhelyét: a tölgy és bükkfa a leghosszabb életű, a kőrisnek, bükknek és gyertyánnak van a legjobb parazsa, a nedvességet a tölgyfa és az akácfa bírja legjobban, a hidegnek minden vadfa ellenáll. A zselici erdőkben kakukk, seregély, sárga és fekete rigó, fekete és szürkevarjú, harkály, mátyásmadár, cinege, bagoly, vércse és karvaly él. Fogoly és fácán is megtalálható ezen a vidéken. Vadon élő állatok közül az őz, szarvas, vaddisznó, róka, vadnyúl, mókus és pele található.

GYŰJTÖGETÉS: A gyűjtögetésnek igen sok fajtáját üzték és üzik még napjainkban is. A gomba, vadgyümölcs, gyógynövények, gubacs, makk, fenyőgyanta – ezeket mind megtalálták az erdőben. Taplót csak régen gyűjtöttek, otthoni használatra tűzcsiholáshoz. A gyógynövények gyűjtésével a ráérő emberek és a szegényebbek foglalkoztak. Mályvát, hársfavirágot, pipitért, vagyis kamillát szedtek. A két világháború között felvásárlásukkal a gyógyszerészek foglalkoztak, köztük a mozsgói is. Csipkebogyót két célból gyűjtöttek, hecsedlilekvárt főztek belőle, valamint megszáritották teának (megfázás ellen). A vadon termő gyümölcsök közül a vadkörte szedték és használták fel, pálinkát, ecetet készítettek, de még aszalták is. Gombázással általában a férfiak foglalkoztak és ma is így van. "Van itt ezerfajta gomba: túskegomba, keserűgomba, szentgyörgygomba, vargánya, csiperke meg nyúl-gomba, róka-gomba, galambica."

Télire szárították is a gombát, amiből levest és mártást készítettek.

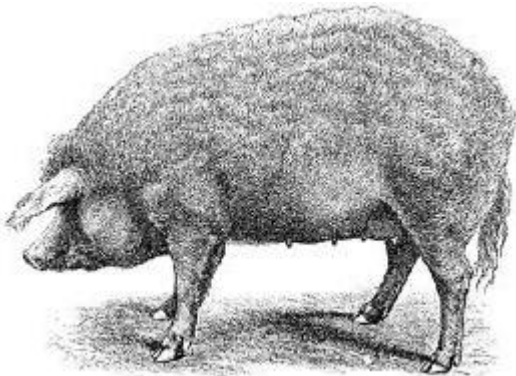
A tölgyfa gubacsának gyűjtésével ősszel foglalkoztak, Szigetvárra vitték eladni, melyből cserző anyagot készítettek.

ZSÁKMÁNYOLÁS: Az erdőt járó embernek foglalatossága volt a mézszákmányolás. Az erdei méz ma is nagyon kedvelt csemege, étkezésre is, de főleg gyógyászati célra. A mókusnak és pelének is kifosztották az odvét, kiszedték belőle a magokat és a kölyköket, amelynek prémjéből gallért csináltak. Napjainkban is nagyon divatos a csigagyűjtés, esős idő után reggel szedik, és eladják a felvásárló helyen, így plusz jövedelemhez jutnak.

EGYÉB ERDEI HASZONVÉTELEK: Komoly erdei haszonvétel volt a legeltetés, főként a sertések makkoltatása. A makkoltatás az 1879-es erdőtörvény után már tilos volt. Úgy tartották, hogy a makkon hizlalt disznó húsa ízletesebb, melyet az erdei környezet és a rideg tartásmód eredményez.

A zselici sertés felálló sörtejtű disznó volt, úgy tudott menni, mint egy ménes és nagyokat ugrott, mert olyan vékony lábszára volt, mint a pipaszár. Orra hosszú volt (30 cm) mint egy hébér s a hasa karcsú, hosszú farka, csúcsos füle volt, szőre pedig ordas (ordas-szürke). Kitűnő a szaglással és éles látással rendelkezett.

(Gönyei S. adatai szerint)

Mozsgón az első világháború kitöréséig a helyi szegényebb férfiak vállaltak szénégetést. Másnak az anyagából is dolgoztak, harmad vagy ötödrészben vállalták. A szénégetés a fa kúp alakban történő összerakásával kezdődött, ennek neve boksa volt. A tetejére faleveleket raktak, letakarták földdel, úgyhogy légmentes legyen. A fojtásra gondosan ügyeltek, mert ha levegőt kapott, akkor nagyon elégett a fa és nem maradt szén. A fenyő gyantáját is gyűjtötték. Tél végén mielőtt a fákban a keringés megindult, az arra alkalmas fákat függőlegesen majd haránt irányba bevagdosták. A függőleges vájat végén kis mélyedést képeztek ki, hogy könnyebb legyen a gyűjtés. A gyanta a vájat alá helyezett edénybe folyt, melyet hordókba gyűjtöttek össze. A fahamu előállítását a falusiak jól ismerik.

Keményfából készítették, felöntötték vízzel 2-3 napig állni hagyták majd leszűrték és hígítva mosásra és mosogatásra használták.

A FA HASZNA a HÁZNÁL: Az erdőjogok elaprózódása miatt, csak igen kevés családnak jutott annyi fa, hogy saját szükségletén kívül eladásra is maradjon. Napjainkban is és régen is fából készültek a fészerek, ólak, kerítések, udvari árnyékszékek. A mezőgazdasági eszközök nyele is fából van. Az egyszerűbb bútorok, mint a kisszék, asztal illetve disznóvágáskor használt hastók, (bontóasztal) maguk készítették el.

A sok házilag készült eszköz közül említik a vágódeszkát, egyszerűbb ládakat, itatóvályút. A fa mellett a vesszőt is felhasználták, vad somfából és fagyalvesszőből seprűt kötöttek. A sírjelek régen szinte kivétel nélkül fából készültek, de napjainkban is gyakoriak a temetőben a fejfák. A bognárok munkája volt a szánkók, szekerek készítése. A háztartásokban használt fateknőt viszont teknővájó cigányoktól szereztek be.

ERDŐVEL KAPCSOLATOS HIEDELMEK: Nagyon szegényesek ezek a hiedelmek, szellemekről, manókról, tündérekéről nem esik szó. Viszont egyik vizsgált településen sem tartották helyesnek, ha valaki erdőben elalszik, mert akkor kígyó mászik a szájába és megcsípi. A betyárvilágról erdei rablásokról és gyilkosságokról számtalan történet forog közszájon.

Bege Amália

Rejtvény

A márciusi hónapban egy épület képrészletét láthatták. Ez a kép a templom bejárat fölött található.

A római katolikus templomot 1896-ban a millenniumi évforduló alkalmából átszentelték a Magyarok Nagyasszonya tiszteletére. Ettől kezdve a mozsgói búcsú napja az október 8-i ünnepnaphoz igazodik.

Melyik épület képrészletét láthatjuk?

P. É.

Gyógy- és fűszernövények gyűjtéséről

A gyógynövénygyűjtés szabályairól jó időben tájékozódni, márciusban elkezdődik a medvehagyma szezon, utána szép lassan a többi növényt is érdemes lesz figyelgetni az erdőn, mezőn, mert a természet bátran kínálja magát az embernek, de mi is szeretnénk, hogy ennek hasznát utána minden évben újra és újra ki tudjuk használni.

Magyarországon nem kell hatósági engedély a gyógynövénygyűjtéshez.

Fontos, hogy biztosan ismerjük azt a növényt, amit gyűjteni szeretnénk. Ne keverjük össze a nagyon hasonló, de mégis néhány alaki tulajdonságában más növényvel. Ezt határozókönyvekből, illetve tapasztalt gyűjtőktől (erdészekről) a legegyszerűbb elsajátítani.

Többnyire az egyes növényi részek tartalmazzák a szervezet számára hatásos vegyületeket, így azokat akkor érdemes leszedni, amikor legnagyobb a hatóanyag-tartalmuk. Ez természetesen minden növényfajnál különböző fejlődési stádiumra esik. Így a gyökérrészeket az ősszel, kora tavasszal, a levélrészeket, hajtásokat, virágokat tavasszal és nyáron vagy ősszel tudjuk begyűjteni.

Az út menti sávokat igyekezzünk elkerülni a por- és nehézfém-szennyezettség miatt. Mezőgazdaság által művelt területek szomszédságában pedig a permetezés és a trágyázás okozta hatásoktól tartóhatunk. Figyelni kell arra is, hogy az élőhely semmilyen természetvédelmi oltalom alatt ne álljon.

A növényekkel mindig kíméletesen bánjunk, a kis termetű növényeket virágos hajtásuk gyűjtésénél (ibolya, vadárvácska) ne gyökerestül tépjük ki. A fákat, bokrokat ne csonkítsuk meg a virágaik, leveleik gyűjtése közben. A vágás jó eszközei a sarló, a metszőlő és a kés. Kosarat, vagy jól szellőző, természetes anyagú zsákokat, papírdobozt használjunk a begyűjtés során.

Néhány tavasszal megjelenő gyógynövényt szeretnék bemutatni két részben, ami erdeink aljnövényzetében szinte elsőként szedhető, és frissen is fogyasztható. Elsőként a medvehagymát.

Nemsokára itt a medvehagymaszezon!

A medvehagyma élőlő, hagymás növény, árnyékkedvelő, bükköseink, gyertyános-tölgyeseink kedvelt, tavasszal tömegesen megjelenő faja. Üde, zöld levelét virágzásig érdemes begyűjteni, mert utána a virágzásához használja fel a levél vitaminjait, és hatóanyagait, gyorsan fonnyad és besárgul. Gyűjtés után érdemes közvetlenül felhasználni, de ha szeretnénk belőle télire

is elrakni, akkor is több lehetőség közül választhatjuk ki a számunkra legszimpatikusabbakat.

Hatása: magas vérnyomás, érelmeszesedés ellen használják, csökkenti a magas koleszterinszintet.

Emésztési zavarok esetén is alkalmazzák.

Fagyasztás: kis adagokba felvágva vagy egészebe zacskókba fagyasszuk le. Ezt, ha elővesszük, akkor csak olyan ételhez használjuk, amit sütünk vagy főzünk. Az állaga miatt nem használható friss salátához, szendvicskrémbe.

A másik megoldás a **szárítás**. Jól szellőző, árnyékos, tiszta helyre tegyük ki szinte levelenként, mert nagy nedvességtartalma miatt gyorsan bepállik, minden nap forgassuk meg, amíg teljesen megszárad.

Más módszer szerint az elektromos aszalógép is jó megoldás lehet vagy még fűtési szezon esetén radiátoron, villanykályhán egy éjszaka alatt megszáradnak a levelei. Utána kézzel széttördeljük, apróra vagy porrá is morzsolhatjuk és berakjuk kisebb befőttesüvegekbe. Használható fűszerként levesekbe, szószokba, palacsintához, kelt tésztához tejbe vagy vízbe beáztatva.

Olajos készítmények: olajban, néhány gerezd aprított fokhagymával, esetleg apróra vágott szalonnával vagy sonkadarabokkal összesütjük az aprított medvehagyma leveleket. Kb. 20 dkg fér egy kis üvegbe és 1 dl olaj szükséges. Nem kell sokáig sütni, elég addig, míg összeesnek a levelek, azután 1 kávéskanál só

adunk hozzá, borssal is ízesíthetjük. Forrón üvegekbe töltjük, lezárjuk és fejtetőre állítjuk őket 5 percre. Majd száraz dunsztba tesszük. Ezzel a módszerrel egész télen át felhasználható meleg ételekhez, szendvicskrémhez egyaránt.

A medvehagyma *pesztó* abban különbözik a fentebb leírt recepttől, hogy darált magokat (fenyőmag, törökmogyoró vagy akár napraforgómag) is teszünk a keverékhez, pár percig azzal is sütjük. Majd forrón üvegekbe töltjük.

Lebedy Mária

A 2009. évi, az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló XXXVII. törvény értelmében állami erdőben – nem védett területen – mindenki csak saját szükségleteinek megfelelő mennyiségű gombát, gyógynövényt – így medvehagyma-levelet is – gyűjthet külön engedély nélkül. Ennek mértéke nem haladhatja meg a **2 kg/fő-t naponta**. Amennyiben valaki ennél nagyobb mennyiséget kíván szedni, azt csak az erdőgazdálkodó engedélyével teheti. A **Mecsekerdő Zrt.** által kezelt területekre az engedélyt a Társaság erdészeteinél lehet megvásárolni. Forrás: magyarorszag.hu

Az emberélet fordulói

A múlt havi számban a vajúdásnál hagytuk abba az emberélet történéseit. Azt az időt, amikor még a Szülőboldogasszony vigyázza az anyát és magzatát. Emlékeztetőül ekkor a magzat az állatövi tizenkettesből a nyilas időszakban van. A születés pillanatától az anyát és a megszületett csecsemőt már Szűz Mária (Boldogasszony) óvja, vigyázza. A születés pillanatától a kis emberke a nyilas jegyből a bak jegyébe kerül át. Ha belegondolunk az évkör december-januári bak időszakára, az ekkor lévő inségre, könnyű párhuzamot vonni a bak és a csecsemő „mindig éhségére”. Ahogy a bakot, úgy a csecsemőt is könnyű jóllakatni, de jóllakottsága rövid életű, hamar újra megéhezik. Tovább boncolgatva a bakot, az ábrázolásokon csak derékig kecske, attól hátrafelé kígyó vagy sárkány farkára hasonlít. Ez a fark mindig egy szorító hurkot alkot. Szorít, ahogy az évkör bak idején a hideg tél szorongatja a természetet. A meleg bölcsőhöz és anyaölhöz hogy társul a bak szorítása? Tudnunk kell, hogy a kicsiket hetekre, hónapokra szoros pólyakötésbe tették. (Tehát a bak a szorító, hurkolódó farkával jön a képbe.)

Az elmélkedés után jöjjenek az események és a hagyományok: A tisztaszobába született a gyermek, az anyák itt feküdték a gyerekágyat (Boldogasszonyágyát), itt fogadták a nevesebb vendéget, itt haltak és terítették ki a háziakat halálukkor. A két keletre nyíló ablak között volt a házi oltár, ez előtt imádkoztak. A család benti élete a konyhába zajlott, az asszonyok, nagylányok a hálókamrába aludtak. A szülőasszonyhoz megérkezett asszonyok befűtenek a tisztaszobába. Becsukják az ablakokat, a kulcslyukakba rontás ellen fokhagymát dugnak. Zajjal, füstöléssel, szenteltvíz hintéssel is védekeznek a rontás ellen. A szülés megkönnyítésére feloldják a zárat, fiókokat kihúzzák. Minden „varázslás” az anyaméh megnyílását, a könnyű szülést segíti. Elkészítik, megvetik a Boldogasszony ágyát is. A szülés vidékenként-, mint a világ tájain-, más-más módon történt: állva, guggolva, ülve, fekve, térdelve. Ülve, guggolva két széken vagy szakajtón, ha fekve akkor a padlóra terített gyékényen, pokrócon történt. Ritkán a nehéz szülésnél volt szükség az apára, ekkor ölébe vette az asszonyt, aki kínját, fájdalmát bele karmolta, ütötte férjébe. Normális körülmények között a férfiak a pitvarban csendes beszélgetéssel, iszogatással töltötték az időt. Szülés közben a baba az asszony előtt térdelt, vagy ült. A gyermeket kifogó ruhával fogta meg, átadta egy női hozzátartozónak maga pedig az anya gondozásához látott. A csecsemőt báránybundára fektették, hogy megtapasztalja „Jézus az Isteni bárány” szeretetét. A minap hallottam a rádióban, hogy anyaméh és magzatvíz puha simasága után nem lehet kellemes az újszülöttnak a textil „durvasága”. Ugyanígy a benti sötét utáni fényes lámpák a mostani szülőágyak felett. A tisztaszobába csak gyertya világított. Már hallani szülészeteket, ahol szülészek szintén hajlandók gyertyafénynél, vagy halvány

lámpáknál levezetni a szülést. Az asszonyszülés után a Boldogasszony ágyába feküdt és keresztelőig itt volt a csecsemővel. A gyermek hamarosan a már említett szoros pólyakötésbe került, hogy „ki ne mozogja magából a lelket”. (A mai lelketlen világ kialakulásában talán szerepe lehet a majd fél évszázada mellőzött szoros kötésnek.)

Egy fontos, a múlt században még rendszeresen ma már nagyon ritkán előforduló mozzanat volt, amikor az apa a megszületett fiúgyermeket feltette a ló hátára, hiszen a ló (nyilas) népe vagyunk. A lónak régen az ember életében születéstől-haláláig fontos szerepe volt. A ló a nap állata, aki, nem hiszi, nézze meg a télen született kiscsikót, amikor először engedik ki a napsütötte udvarra. Az apa nem csak a lónak, a lobogó tűznek is megmutatta a gyermeket. A magyarok - akár csak más keleti népek - soha nem voltak napimádók, vagy tűzimádók, ezek csak megidéztek, megszemélyesítették szemükben a teremtet. Senkinek nem jutna eszébe egy feszület előtt térdelő mai katolikust feszületimádónak mondani. A feszület, vagy a gyertya neki is csak megidézi Jézust.

Természetesen az imént leírtak nagyrészt az elmúlt századokra vonatkoznak, arra, amikor a nagycsaládnak a világ közepét, a fészket jelentette az a ház, az a gazdaság ahol éltek életüket. Természetes volt, hogy a gyermek (fióka) ebben a fészekben szülessen meg. Ezzel

a mondattal máris veszélyes vizekre eveztem! Otthon szülés?! Nem teszem le a voksot, csak elkeserít, felháborít, hogy az egyre több jogokat követelő és megadó világunkban nincs szabad döntési lehetősége egy anyának. Nem csak a szobájuk küszöbét, hanem milliónyi kikaput kell átlépjen, ha otthon szeretne szülni. (Az általunk oly csodált nyugaton ezt sok ezer nő legálisan választja.) Én már kórházban születtem, nővérkémet három évvel korábban Sári néni, a baba segítette a világra. Dédnagyanyám pár faluval távolabb varrónő és baba volt „mindenki Mariska nénije”. Van szerencsém jó fél tucat anyukát jól ismerni, akik meggyőződésből, barátnőik információi s nem utolsósorban anyagi okokból (otthon szülni negyedébe, ötödébe kerül, mint kórházban) otthon szültek vagy bensőséges viszonyba lévő barátaik házában, mert így tudták biztosítani probléma esetén - negyedórán belül a kórházba jutást. A bábák csak így vállalnak ma otthonszülést. Ismerek vagy két tucat gyermeket, akik otthon születtek. Van köztük kicsi és olyan is, aki már egyetemre jár. Ismerem Stéger Emesét, akit a sajtó és média kb. három éve a „kivérzett anyaként” kapott szárnyára. Tőle tudom tizede sem volt igaz a híreknek. Sajnos nem találkoztam Geréb Ágival, aki több ezer gyermeket segített világra otthon. Ellene gőzerővel folyik koncepció per, pedig az vesse rá az első követ, aki kórházi szülésként csak két gyermeket veszített el, több évtizedes tevékenysége során. A született fiúnak körte, a lánynak almafát ültettek. A következő számban a keresztelő kerül sorra, és folytatjuk a vízöntővel az emberélet szentségét.

Győri Sándor

Bronzkorszak (négy és fél ezer esztendő távolában...)

Hésziodosz a görög mitológia atyja a világ korszakairól írva, így emlékezik a bronz koráról jó két és félezer évvel ezelőtt: „Mután pedig ezt a nemzedéket is magába fogadta a föld, ismét más, negyedik fajtát teremtett Zeusz a sok népet tápláló föld színén, igazságosabbat és derekabbat az előzőnél. Ez a

héroszok isteni fajtája, akiket félisteneknek is hívnak a földön. Őket súlyos háború, emberpusztító harc ölte ki, egy részüket Kadmosz hazájában, a hétkapus Thébában, mikor Oidipusz nyájaiért küzdöttek, más részüket Trója alatt, hová a tenger széles hátán jöttek hajóikkal a széphajú Helené miatt...”

A korszakban az ember elhagyja a természet oltalmazó övét, és a világtörténelem színpadára lép. Nagy vándorlások indulnak meg, melyek kihatnak egész Eurázsia területére. A népmozgások okát többnyire éghajlati változásokkal magyarázzák a kutatók. A korszakra jellemző a népesség számának növekedése, mely nagy sírszámú temetőket hagy maga után.

A kor embere jól ismerte a növénytermesztést (a gabonatermesztésen kívül fejlett a kertkultúra) és az állattenyésztést. Az állati erőt felhasználták, ismerték például a tejtermékek készítését. A növekvő népességszám és a gazdasági fejlődés egyenes következményeképpen a társadalmi tagolódás is elmélyült (földművelők, harcosok, papság, vezérek).

Bár a régi kő- és csonteszközök is fennmaradnak, megjelenik a magas szintű fémművesség, és a kultúrákon átívelő távolsági kereskedelem. Több helyen kialakulnak a hosszas helyben lakás következtében az úgynevezett „tell – telepek” - településdombok, melyek különböző rétegei a korábbi korszakokat őrizték meg a múltból. Ezek közül a központi települések erődtített magaslati telepek, melyek a társadalom vezetőinek vagyonvédelmét szolgálták. A temetkezésekben is megjelennek a társadalmi különbségek – a tömeges urnatemetkezések mellett a mellékletes (hamvasztásos halomsírok) temetkezések is.

A korai bronzkorból híres emlékünkn a baranyai Zók község határában feltárt és a kultúrkörnek nevet is adó emlékhely, melynek területéről jellegzetes mészberekákos tálhoz hasonló edény töredékei is előkerültek a zsibóti földvárban.

Mozsgón a Prága dűlőben „...mélyszántás alkalmával mintegy 40 kör alakú, fekete szenes folt tűnt elő. A felforgatott földből az eke által összetört agyagedények cserepeit szedtük össze. A töredékek különböző rajzúak. A megszenesedett földből téglaszerűre égett földdarabokat is gyűjtöttünk, valamint csontokat.” - írja Lengyeltóti János a későbronzkori temetőről.

A folytatásban a zsibóti erődvárosról szólunk, mely túlmutat helyi jelentőségén.

Lebedy János

Meghívó

Megemlékezés az 1848-49-es forradalom és szabadságharcról

Szeretettel várjuk a község lakóit a koszorúzással egybekötött emlékünnepra a kopjafánál (rossz idő esetén a Művelődési Házban).

2013. március 14. (csütörtök) 11.00 óra

Máshol, másképp...

Ahogy ígértem, csorba. Először is szeretném elmondani, hogy a csorba a románok nemzeti eledele, és nagyon sok fajtája van. Én a hagyományos paraszt csorbát szoktam készíteni, mert ennek az íz világát szereti a családom a legjobban.

A csorba attól csorba, hogy nagyon sokféle zöldség kerül bele (sárgarépa, fehérrépa, zeller, zöldbab, burgonya, karalábé cukorborsó, paradicsom, zöldpaprika). Alapja vöröshagyma és apró kockára vágott hús. Bármilyen húsból lehet, de Erdélyben a növendék húsból készítik leggyakrabban. (A növendék hús az a fiatal szarvasmarha húsa, ami még nem marha, de már nem borjú.)

Pörkölt alapon feltesszük főni a húst, majd hozzáadjuk a kockára vágott zöldségeket és bő lére eresszük. Ízesítjük sóval, borssal, őrölt pirospaprikával, tárkony-nyal és a végén teszünk hozzá lestyánt, fokhagymát

Eddig egy teljesen átlagos leves, na de most jön a savanyítás, ami nem más, mint a tejsavó (sem ecetet, sem citromot nem használunk savanyításhoz), amitől nagyon pikáns és különleges ízt kap. A modern konyhával már ott is könnyebbé téve a főzést kifejlesztettek egy csorba fűszerkeveréket, amelyben megtalálható minden fűszer és a savó is. Én is ezt használom. Tálaláskor tejfölt kínálunk hozzá és erős paprikát (aki szereti).

Ha van kedve megkóstolni ezt a különös íz világú levest, jöjjön el a Mozsgói Egészségnapokra és lehetsége lesz rá.

Jó étvágyat kívánok!

B. A.

Földhasználók adatainak kötelező bejelentése

2013. február 1-vel kötelező az adatszolgáltatás a már bejegyzett földhasználók részére. Azokra a földhasználókra vonatkozik, akik termőföld tulajdonnal rendelkeznek zártkert illetve külterületi földterülettel, ami eddig még nem volt bejelentve. Ha nem a tulajdonos használja a földet, akkor a használatnak kell bejelenteni. Ebben az esetben kell, hogy legyen haszonbérleti szerződés. Az adatközlési bejelentéssel indult eljárás díjmentes.

Határidő 2013. március 30. "a földhasználati azonosító adatközlési adatlap" kitöltésével, amihez csatolni kell magánszemélyeknek a személyi azonosítót és a lakcímkártyát. Az adatlapot a földhasználat fekvése szerint illetékes járási földhivatalhoz kell benyújtani. Abban az esetben, ha több területhez tartozó termőföldet használ, akkor is egy hivatal felé kell bejelenteni, csak fel kell tüntetni azoknak a településeknek a nevét ahol a földrész található. A mi esetünkben a Szigetvári Járási Földhivatal 1. iroda. Aki nem tesz eleget a bejelentési kötelezettségnek határidőn belül, az bírságot kaphat.

A formanyomtatvány letölthető a www.foldhivatal.hu honlapról a nyomtatványok menüpontból. A nyomtatványok letöltéséhez segítséget kaphatnak a könyvtárban.

B. A.

Tájékoztató

Felhívjuk a Tisztelt Lakosság figyelmét, hogy 2013. március 01-től a Szigetvári Takarékszövetkezet Mozsgói fiókjának nyitva tartása megváltozott.

Az új nyitva tartás:

Hétfő: 7:30-16:00

Szerda: 7:30-16:00

Péntek: 7:30-13:30

Fiókvezető: Tóth Csabáné (Ilike)

Tel.: 73-544-004

Labdarúgás
Megyei IV. osztály B csoport felnőtt
2012/2013. tavasz

A tavaszi bajnoki szezon március 10.-én kezdődik. Idegenben játszunk, Merenyével 14.30 órakor. Az őszi szezon végén az 5. helyen áll csapatunk, de tavasszal nagyobb bizalommal lépünk pályára, mert igazoltunk új játékosokat (Takács István, Orgyán Róbert) és visszaigazoltunk régieket (Horváth Benjámin, Bilanics Dávid, ifj.Németh Tibor). Az igazolásokkal erősítettük is a csapatot, és a létszámbeli hiány is megoldódik. Eddig 4 felkészítő mérkőzést játszottunk, ebből egy vereség volt (megye III-as csapat, Hobol ellen), ahol a visszavágón döntetlen lett az eredmény. A másik kettő mérkőzésen győztünk, Nagydobsza ellen 5:4-re és 16:0-ra. A bajnokság előtt megmérkőztünk Almamellék csapatával március 3.-án, eredmény: Mozsgó – Almamellék 10 : 3

Úgy gondolom, hogy a mozsgói futballcsapat jó erőnlétben, felkészülten várja a bajnokság folytatását, és ha esélyeink kicsik is, törekszünk az egy bajnoki szinttel feljebb jutásra.

Márciusi mérkőzések

Barátságos Mérkőzés: 2012. 03. 03.

Mozsgó – Almamellék 10 : 3

14. forduló	2013. 03.10 (Vasárnap) 14.30 Merenye-Mozsgó
15. forduló	2013. 03.16.(Szombat).15.00 Mozsgó Almamellék
16. forduló	2013. 03.24.(Vasárnap) 15.00 Szentdénese-Mozsgó
17 forduló	2013. 03.30.(Szombat) 15.00 Mozsgó-Nagydobsza

Várjuk a szurkolókat!

*Csizik Zsolt
elnök*

A
P
R
Ó

Jó minőségű, vastagon kötött cirokseprű rendelhető!

Nagy: 1000 Ft/db. Kicsi: 500 Ft/db.

Továbbá: Fejsze-, és baltanyél készítest vállalok!

Nagy: 1000 Ft/db. Kicsi 500 Ft/db.

Érd.: Nagy János (Árpád u. és Kassai u.)

Tel.: 06/30/259-0109

A
P
R
Ó

MOZSGÓ – Mozsgó Község Önkormányzatának információs lapja

A lap alapítója Mozsgó Község Önkormányzata. Mozsgó, Batthyány u. 15.; Felelős kiadó: Kovács Zsolt polgármester; Kiadó és Szerkesztőség: Községi Könyvtár, Mozsgó, Batthyány u. 13.; Felelős szerkesztő: Puskásné Horváth Éva; Szerkesztő: Bege Amália, Horváth Bernadette Kiadványterv: Győri Zsuzsi Telefon: +36 (73) 344-060; E-mail: konyvtar@mozsgo.hu
 ISSN 2062-35, online ISSN 2062-7254